

РОЗДІЛ ЧЕТВЕРТИЙ. З ІСТОРІЇ «КИЇВ МУЗИК ФЕСТУ»

ОЛЬГА ГУРКОВА

ІВАН КАРАБИЦЬ – ФУНДАТОР МІЖНАРОДНОГО МУЗИЧНОГО ФЕСТИВАЛЮ «КИЇВ МУЗИК ФЕСТ»

Іван Федорович Карабиць (1945 – 2002) – видатний український композитор, педагог, диригент. Він залишив велику творчу спадщину, яка включає симфонічні, кантатно-ораторіальні, камерно-інструментальні твори, музику до кінофільмів і театральних вистав, романси, пісні. Іван Карабиць відомий також і як активний музично-громадський діяч: він був головою правління Музфонду України, заступником голови правління Спілки композиторів України з питань міжнародних зв'язків та керівником комісії масових жанрів. Тривалий час Іван Карабиць очолював Національний ансамбль солістів «Київська камерата».

Темою статті стала діяльність Івана Карабиця як автора ідеї, постійного директора та художнього керівника Міжнародного музичного фестивалю «Київ Музик Фест» упродовж 1990 – 2001 років.

Задум міжнародного фестивалю «Київ Музик Фест» втілювався у життя не відразу. Ще працюючи завідувачем зарубіжними творчими зв'язками у секретаріаті правління Спілки композиторів України, Іван Федорович займався питаннями розширення гастрольної діяльності українських композиторів та виконання їхніх творів. До його компетенції входили: організація концертів і творчих вечорів на пленумах Спілки композиторів, забезпечення гастрольної діяльності провідних музичних колективів нашої держави. Зок-

рема, наприкінці 1980-х років за безпосередньої участі І. Ф. Карабиця було влаштовано гастролі оркестру Державної телерадіомовної компанії України до Франції, оркестру Національної опери України – на фестиваль «Варшавська осінь», ансамблю солістів «Київська камерата» – до США та Австрії. У цей період І. Ф. Карабиць також став засновником всесоюзного пісенного фестивалю у Харкові.

Працюючи над багатьма мистецькими проектами як організатор (сучасною мовою – як менеджер), І. Карабиць замислився над необхідністю створення умов для більш повного виявлення неординарного, оригінального для повноцінного функціонування мистецького життя. Таким умовам відповідав український міжнародний музичний фестиваль. Тим більш, подібні фестивалі вже існували у європейських столицях музичної культури: Лондоні, Берліні, Парижі, Франкфурті, Едінбурзі, Празі, Варшаві... Поштовхом стала поїздка до Аргентини, де І. Карабиць виконував місію налагодження музичних контактів Радянського Союзу з аргентинськими композиторами. Наведемо випадок із його тодішнього життя, який уже став хрестоматійним. Ось слова самого І. Ф. Карабиця: «Якось за вечерею в ресторані офіціант запитав моїх аргентинських колег, звідки я. Йому відповіли, що з України, з Києва. Він трохи подумав і знову запитав: “А де це? Біля Алжиру?” Усі розсміялися, усміхнувся і я. Усміхнувся гірко, з болем у душі. Не знати про Україну, про Київ?! Як же це так?! Чи ми того не варті?» [7, с. 6].

Розповідь про цей випадок І. Карабиць помістив у передмові до Дайджесту, присвяченому десятиліттю фестивалю. Саме він став поштовхом до започаткування 1990 року першого українського музичного фестивалю, сьогодні відомого у світі як «Київ Музик Фест».

Задум «Київ Музик Фесту» став можливим за наявності у І. Карабиця команди однодумців. Одним із перших став Вірко Балей – українець за походженням, американець – за громадянством; блискучий піаніст, композитор, керівник

симфонічного оркестру у Лас-Вегасі, публіцист, викладач, кінодіяч. Саме Вірко Балеї був одним із продюсерів «Київ Музик Фесту» і своєрідною сполучною ланкою між українськими музикантами та митцями з української діаспори.

До складу директорів «Київ Музик Фесту» в перші роки його існування увійшли тодішня адміністрація Спілки композиторів України Євген Станкович, Мирослав Скорик, Валентин Бібік та керівництва Міністерства культури України в особі заступника міністра культури Володимира Рожка. Основним «штабом» фестивалю (за висловом І. Ф. Карабиця) став Центр музичної інформації (Центрмузінформ) на чолі з його директором Володимиром Симоненком. З часом, до цієї команди (а саме на «II Київ Музик Фесті-91») приєднуються Ірена Стецюра – українка з Нью-Йорка, менеджер; Мар'ян та Іванна Коць – менеджери, видавці зі США, ініціатори друку перших концертних програм фестивалю у Канаді, засновники конкурсу композиторських творів в рамках «Київ Музик Фесту».

Уперше в Україні в рамках музичного фестивалю було утворено прес-центр на чолі з кандидатом мистецтвознавства Галиною Степанченко, яку пізніше змінила Ірина Сікорська. До складу прес-центру, за задумом І. Карабиця, увійшли музикознавці старшого й середнього покоління і творча молодь – студенти, аспіранти та молоді викладачі Київської консерваторії. Незважаючи на чітку організацію роботи з пресою (вихід анонсів, публікація інтерв'ю з гостями фестивалю, друк аналітичних статей тощо), ніхто з тих, хто писав про фестиваль, не відчував ніякого тиску. Писати можна було в будь-якій манері і навіть допускалася критика фестивальних заходів, виконавських інтерпретацій творів або організації програм концертів. Усе це сприяло створенню об'єктивної картини фестивалю як яскравої, розмаїтої творчої імпрези¹.

¹ Авторами статей про фестиваль стали: І. Карабиць, М. Копиця, Г. Степанченко, І. Сікорська, О. Галузевська, Є. Станкович, Л. Грабовський, М. Скорик, А. Бутук, О. Берегова, Б. Сюта, О. Зінькевич, Ю. Чекан, О. Дьячкова, М. Загайкевич, В. Клименко (Жаркова), А. Афоніна,

Для повноцінного функціонування фестивалю потрібна була добра фінансова підтримка, якої спочатку фактично не було. Практично, усе залежало від самостійних пошуків коштів музичним директором фестивалю І. Карабицем. Він знайшов перших спонсорів фестивалю: «Закарпатський Лісбанк», Фонд міжнародних та національних фестивалів «Голосієве», «Крейн Інтернейшел Груп оф Компані», фірма «Конвет» (Ужгород), асоціація «Дніпро», французька фармацевтична компанія «Упса» та ін.

За словами М. Загайкевич (у журналі «Музика» від 1991 року № 6), основне навантаження в організації та підготовці концертів покладалося на музичного директора «Київ Музик Фесту» І. Ф. Карабиця.

Крім вирішення організаційних та фінансових питань, музичному директорові І. Карабицю потрібно було продумати концепцію фестивалю, його ідею, девіз, позивні. Уже у

К. Берденникова, І. Белосветова, С. Васильєв, Г. Васильченко, О. Гармель, Ю. Гожик, С. Гриця, Є. Гуцало, О. Данько, Б. Деменко, Ю. Дергун, Т. Дувірак, О. Колодуб, Г. Конькова, С. Крига, В. Кузик, В. Кушнірук, І. Лапинський, О. Литвинова, С. Мовчан, В. Муратова, Н. Некрасова, Л. Пархоменко, А. Терещенко, О. Фещенко, М. Храпачова, А. Чудотова, Н. Шурова та Є. Щеткіна. Статті опубліковані у 38 українських та 2 зарубіжних періодичних виданнях, серед них: «Киевский вестник», «Хрещатик», «City», «Всеукраинские ведомости», «Культура і життя», «Говорить і показує Україна», «День», «Рада», «Музыкальная академия», «Зеркало недели», «Українська культура», «Літературна Україна», «Правда України», «Україна молода», «Столичные новости», «Частное дело», «Музика», «Business Україна», «Демократична Україна», «Голос України», «Театрально-концертний Київ», «Україна. Європа. Світ», «Вечірній Київ», «Українська музична газета», «Столиця», «Art Line», «Сьогодні», «Час/Time», «Новости», «Музыкальное обозрение», «Украина-центр», «Приватна справа», «Народна творчість та етнографія», «УНИАН-общество (обзоры, комментарии, прогнозы)», «Независимость», «Купеческий вестник», «Урядовий кур'єр» та іноземні видання «The Ukrainian Weekly», «News from Ukraine» [7, с. 265–267].

перших програмах фестивалю за 1990-й рік є гасло: «Музика і світ – світ і музика», яке запропонувала тоді музикознавець Марія Загайкевич. І справді, цими словами підкреслюється природу фестивалю, на якій наголошував і сам Іван Федорович: включення української музики, українських традицій у контексті світового мистецтва, а звідси і пошук взаєморозуміння з українцями, які проживають за кордоном. Саме на «Київ Музик Фесті» з'явилися зовсім нові для вітчизняних меломанів імена: Мар'ян Кузан (Франція), Джорж Фіала (США), В. Кукловський (США), Манфред Троян (Німеччина), Уільям Пьюра (Канада), Девід Літтл (Нідерланди), Девід Дауні (США), Віолетт Арчер (Канада), Девід Гоу (Велика Британія), Флемінг Хансен (Данія), Зиновій Лавришин (Канада), Герольд Аманн (Австрія), К. Остендорф (Німеччина), Майкл Метью (Канада), Русі Тармаков (Болгарія), Карл Хайдмайер (Австрія)¹ та ін. Таким чином, визначилася генеральна функція фестивалю: включення української музики в контекст світового мистецтва. Турбота про розширення обміну духовними цінностями між народами різних держав стає основою для подальшого удосконалення творчих контактів.

¹ Саме на Київ Музик Фесті-1990 прозвучала симфонічна поема «Море» К. Кукловського, «Homage au temps perdu» для камерного ансамблю М. Трояна (Німеччина), «Black Water» для скрипки і фортепіано У. Пьюри (Канада), Струнний квартет Д. Літтла, [7; с. 216]; «Мені однаково» для баса та симфонічного оркестру на вірші Т. Г. Шевченка Д. Дауні, Концерт для двох фортепіано та симфонічного оркестру В. Арчер [7, с. 217]; «Театральна сюїта» для квартету саксофонів Д. Гоу, «Присвята Сальвадору Далі» Ф. Хансена, кантата для хору та симфонічного оркестру «Великдень» З. Лавришина та «Псалми» для тенера, хору та симфонічного оркестру на вірші Т. Г. Шевченка М. Кузана [7, с. 218]; «Музика для флейти» К. Остендорфа, «Натюрморт» для камерного ансамблю та «Balzer» сюїта для симфонічного оркестру Г. Аманна, «Into A Long Moments» для камерного ансамблю М. Метьюза та «Eulogy» пам'яті президента США Дж. Ф. Кеннеді Дж. Фіала [7, с. 219–220].

В організації фестивалю І. Карабиць звертав увагу на всі деталі, навіть на такі, як пошук нових залів, концертних майданчиків. Окрім звичних нам великого та малого залів Київської консерваторії концерти відбувалися в Українському домі, Будинку органної та камерної музики, Національному театрі опери та балету імені Т. Г. Шевченка, Будинку вчителя, театрі пластичної драми, концертній студії Будинку звукозапису Національної радіокомпанії України, Будинку вчених НАН, музеї-заповіднику «Кирилівська церква», костюлі Святого Миколая, Володимирському та Софійському соборах тощо. Музичний директор І. Карабиць також шукав нетрадиційні варіанти початку і завершення фестивалю. З часом усталилася традиція починати «Київ Музик Фест» дзвонами у Києво-Печерській лаврі та концертом духовної музики, що надавало фестивалю особливої духовної аури. На знак вдячності своєму учителеві Б. М. Лятошинському І. Карабиць запропонував розпочинати кожний «Київ Музик Фест» позивними з його П'ятої симфонії та присвячувати Б. Лятошинському один із фестивальних вечорів. На жаль, після смерті творчого натхненника фестивалю І. Карабиця на п'ять років цю прекрасну традицію було втрачено (2004 – 2008 роки). І лише з ювілейного XX Міжнародного музичного фестивалю «Київ Музик Фест-2009» позивні з Четвертої симфонії Б. Лятошинського знову відкривали та завершували фестиваль.

У програми фестивалів з ініціативи І. Карабиця включалися не тільки суто музичні заходи, а й виставки сучасного живопису та скульптури, театральні вистави, творчі діалоги та зустрічі з іноземними гостями, майстер-класи, наукові конференції та круглі столи¹. У мережу концертних заходів

¹ Перегляд нового художнього фільму «Лебедине озеро. Зона» (призера XXXIII Канського міжнародного кінофестивалю 1990 р.) [7, с. 219], Концерт американської поп-музики за участю групи «Weekend Wages» (США) [7, с. 229], Другий конкурс композиторів імені Мар'яна та Іванни Коць-1992 [7, с. 230], Третій конкурс композиторів імені Мар'яна та Іванни Коць-1992 [7, с. 231], Концерт-зустріч із композитором Анато-

фестивалю було введено «Форум музики молодих», що дало змогу побачити нові перспективи розвитку сучасної музичної культури України та всього світу. Перелік новаторських заходів можна продовжувати. Ясно одне: усе це було розраховано на задоволення найвибагливіших потреб слухачів, зацікавлення широкої аудиторії. Кожен міг знайти на «Київ Музик Фесті» щось цікаве для себе.

Досить новаторською і продуктивною стала практика запрошення нових колективів, географія яких охоплює територію усєї України; поява виконавців, композиторів – представників країн з усього світу. Це США, Словаччина, Фінляндія, Узбекистан, Німеччина, Чехія, Росія, Австралія, Швейцарія, Канада, Франція, Польща, Вірменія, Македонія, Нідерланди, Ізраїль, Китай, Угорщина, Бразилія, Аргентина тощо.

За словами дружини І. Ф. Карабиця М. Д. Копиці, програма фестивалю «Київ Музик Фесту» виглядала як великий аркуш паперу, на якому можна було простежити всю драматургію фестивалю. «Фест» став великою ареною композиторських прем'єр. У фестивальних програмах звучали твори митців усіх поколінь від представників української класики (М. Березовський¹, М. Калачевський², М. Лисенко, Ф. Якименко³, Л. Ревуцький⁴, Б. Лятошинський⁵,

лієм Мірошником (Австралія) [7, с. 234], виставка «Арт-контрапункт». Музика у творах сучасних художників України» [7, с. 238], Семінар «Українська музика в грамзаписах світу» та репрезентація колекції записів Степана Максимюка (США), Пластично-драматичні композиції на музику Бориса Лятошинського [7, с. 240], Виставка музичних інструментів французької фірми «Selmer» [7, с. 242], Міжнародний благодійний фонд конкурсу молодих піаністів пам'яті В. Горовиця. Репрезентація українсько-американської фортепіанної збірки [7, с. 252] та ін.

¹ Соната для скрипки та фортепіано.

² Симфонія.

³ Три романси на вірші І. Франка, «Шум».

⁴ Симфонія № 2, «Ой чого ти почорніло».

⁵ «Рим уночі» на вірші Ф. Тютчева, Два хори, Симфонія № 3 (перша редакція, 1951), «Менует» на вірші невідомого автора, Симфонія № 4

С. Людкевич¹ та ін.), композиторів старшого покоління (Б. Фільц², Я. Цегляр³, А. Коломієць, В. Кирейко, Л. Колодуба⁴ та Ж. Колодуби⁵, та ін.), середнього (Л. Грабовський⁶, Л. Дичко⁷, Є. Станкович⁸,

(1963), «Тарас Шевченко» Музыка до кінофільму (1950), Три хори на вірші А. Фета (1961), Тріо № 1 (1922).

¹ «Сонце заходить» на вірші Т. Г. Шевченка.

² «Київський триптих» для фортепіано, Дві обробки українських обрядових пісень, «Молитви до Пресвятої Богородиці», Концерт для фортепіано з оркестром (1994).

³ Вокальний цикл на вірші єврейських поетів (1990); «Бульба», вільна обробка єврейської народної пісні «Сходить сонце на Україною» на вірші Л. Забашти; «Вишивала дівчина рушник» із Сюїти «Вишиваночки» на вірші К. Дрока.

⁴ Концерт для двох скрипок та симфонічного оркестру, Симфонія № 3 «В стилі українського бароко» (1980), Симфонія № 5 (1990), «Українська карпатська рапсодія» № 1 (1960), Концерт для скрипки та камерного оркестру (1992), Концерт для кларнета і камерного оркестру (1995), «Українські танці» (1996), Концерт для гобоя та камерного оркестру (1997).

⁵ Сюїта для квартету саксофоністів; Концерт для альту і камерного оркестру (1995); «Музыка для чотирьох», частини з сюїти для квартету саксофонів (1996); «Зникаючі образи», концертно для фортепіано та камерного оркестру (1996); «Concerto deloroso» для скрипки та струнного оркестру з фортепіано (1997).

⁶ «Коли», інтродукція та дев'ять мініатюр на вірші В. Хлебникова; «Море», поема для хору та оркестру, «Гомеоморфії» №№ 1, 2, 3; «Глас І» для віолончелі соло (1990); «Ворзель», симфонічна елегія (1992); «І це буде» (1993).

⁷ Літургія; «Млість спокою», Частина з Літургії (1990); Літургія № 1 (1990); «Пісні кохання», симфонія-кантата для сопрано, тенора та симфонічного оркестру на вірші Ю. Сердюка (1994); «І нарекоша ім'я Київ», ораторія для солістів, хору, органу та камерного оркестру; «Незгасна зоря», вокальний цикл для сопрано та камерного оркестру на вірші М. Рильського (1965); «Замки Луари» для фортепіано (1993).

⁸ «Dictum» для камерного оркестру; «Каддиш-реквієм» для хору, солістів та оркестру на вірші Д. Павличка (1991); «Музыка Рудого Лісу» (із циклу «Страсті по Україні») для скрипки, віолончелі та фортепіано (1992); «Купальська» з фольк-опери «Цвіт папороті»; «Поема скорботи»

В. Сильвестров¹, В. Бібік², В. Губаренко³, В. Годзяцький⁴,
В. Камінський⁵, О. Кива⁶, Я. Верещагін⁷, В. Губа⁸,

(1993); «Потаємні поклики» Симфонія № 5 для кларнета і камерного оркестру (1995); «Тривоги осінніх днів», Концерт для валторни та камерного ансамблю (1993); «Шлях і кроки» для скрипки і камерного оркестру (1996); «Елегія пам'яті С. Людкевича» (1979); «Пам'яті поета», камерна симфонія № 4 для баритона, фортепіано та струнного камерного оркестру на вірші О. Пушкіна (1987); Концерт для скрипки, камерного оркестру, фортепіано, челести та чембало (1998); «На Верховині», Триптих для скрипки та фортепіано (1972).

¹ Постлюдія для скрипки соло, Квартет № 2; «Exegi monumentum» Симфонія для баритона і симфонічного оркестру на вірші О. Пушкіна; Симфонія № 5 (1980–1982); Симфонія № 4 (1976); Кантата для хору *a cappella* на вірші Т. Шевченка (1977); «Ода солов'ю», Кантата для сопрано, фортепіано та камерного оркестру на вірші Дж. Кітса (1982–1983); «Серенада» для струнних (1978).

² Соната для баяна, Симфонія № 9, «Сім мініатюр» для струнних (1975), «Плач та молитва» (1992), «Музика літа» камерна симфонія (1993).

³ «Ніжність», моноопера у концертному виконанні; «Простягни долоні...», вокальний цикл на вірші В. Сосюри (1977); «De profundis» Симфонія для тенора, сопрано та симфонічного оркестру; «Libestod» Симфонія-балет для симфонічного оркестру (1997); «Монологи Джульєтти», Ліричні сцени за В. Шекспіром для сопрано, баса, органа, фортепіано, струнного оркестру та ударних (1998).

⁴ «Stabillis», Поема для камерного оркестру та сопрано (1990); «Stabillis» (1966); «Ранковий крик птаха» для квінтету духових (1993); «Розриви площин» для фортепіано (1963); «Сни про дитинство» для дев'яти інструментів з диригентом (1997); «Бандурист», пісня для баса та фортепіано на вірші невідомого автора (1973).

⁵ «Іван Підкова», Кантата на вірші Т. Г. Шевченка; «Україна. Хресна дорога»; Кантата-симфонія (1993); Концерт для фортепіано та камерного оркестру (1995); «Те Деум» для струнних (1996).

⁶ Камерна кантата № 3 на вірші П. Тичини, Соната для віолончелі (1975).

⁷ «Буколічна сцена» для струнних; «Ідилічне капричіо» для кларнета, валторни та струнних (1997).

⁸ «Після прочитання Достоевського», Струнний квартет № 3; «Вісім трагічних картин» для струнного тріо (1991); «З прадавніх часів», Тріо для флейти, фагота і фортепіано (1995); «Клейноди» (прадавня балада) для тромбона та органа (1997).

І. Шамо¹, М. Скорик², Ю. Іщенко³, А. Караманов⁴, Г. Ляшенко⁵ та ін.) до наймолодшої композиторської генерації (В. Зубицький⁶, І. Щербаков⁷, Г. Гаврилець⁸, Л. Юріна, А. Загайкевич⁹,

¹ «Вечірня музика» (1971).

² Концерт № 2 для скрипки з оркестром; Диптих для струнних (1992); Концерт для віолончелі з оркестром (1983); Транскрипції капрісів Нікколо Паганіні для симфонічного оркестру; «A-R-I-A» для віолончелі та струнних (1994); Партита № 1 (1966).

³ Концерт для скрипки з оркестром; «Зачарована Десна», Симфонічна поема за повістю О. Довженка (1972); «У сніжному савані» на тексти В. Барки (1993); «Дар Веделю», Симфонічна поема (1991); Квартет № 7 (1994); «Прихід весни», вокальний цикл для сопрано та камерного ансамблю на вірші Дж. Брауна (1994); Концерт для кларнета і камерного оркестру (1997).

⁴ Симфонія № 3; «Осінне», Симфонія № 2.

⁵ Симфонія № 3, Концерт для контрабаса та струнних (1990); «Idem per idem» (1992); «Pro memoria» Симфонія (1992); Соната для скрипки та фортепіано (1992); «Lamento» для струнних (1992); «Мікросоната» для труби та органа; «Вітражі і пейзажі», Кантата для мішаного хору на вірші Б. І. Антонича (1997).

⁶ Концерт для хору (I, II, IV частини); «Концертна партита у стилі джазових імпровізацій»; Симфонія № 2 «Concertanta» (1979); «Сім сльозин», Реквієм для сопрано, мішаного хору, органа, струнних та ударних (1985); «Молитва Божій Матері» на вірші Т. Шевченка (1993); Камерна симфонія № 3 пам'яті Бориса Лятошинського для струнних (1985); «Concerto-strumentale» для хору, солістів та інструментального ансамблю.

⁷ «Покаянный стих»; «Місяць у човні», «Сніг іде», «Баба-Віхола» із циклу «Зима» на вірші Н. Косенко (1987); «Aria passione» для камерного оркестру (1991); Концерт для фортепіано і струнних (1996); «Agnus Dei» для сопрано, чотирьох флейт, органа та ударних (1996).

⁸ Симфонія «Рапсодія-діалог» для флейти та фортепіано (1992); Квінтет № 2 для духових інструментів (1993); «In Memoriam» для камерного оркестру (1995); «Remeneiscence» для струнного оркестру (1997); «Купальські пісні» Обробки українських народних пісень для голосу та камерного оркестру (1997).

⁹ «Сліпа музика» для фортепіано та камерного оркестру (1995); «Ausgesetzt auf den Bergen des Herzens...» для сопрано, органа та струнних на вірші Р. М. Рільке (1996).

В. Рунчак¹, С. Зажитько², М. Ковалінас, С. Луньов³, В. Польова⁴, К. Цепколенко⁵, О. Костін⁶, О. Козаренко⁷ та ін.).

Прозвучали також і твори І. Карабиця. Саме «Київ Музик Фест» дав виконавське життя більшості відомих зараз композицій митця: у 1990 та 1991 роках уперше прозвучав Концерт № 3 для оркестру «Голосіння» (1989), у 1992 році – «Молитва Катерини», у 1993 – Концерт № 2 для оркестру (1986), у 1995 – «Music from Waterside» для п'яти виконавців (1994), у 1996 – Концерт для оркестру № 1 «Музичне приношення Києву» (1981), у 1997 році – Концерт-триптих для струнних (1996), у 1998 – «Ліричні сцени» для скрипки та фортепіано (1970). Про це йдеться у газетних публікаціях Богдана Сюти, Юрія Чекана та Марії Загайкевич. «Молитву Катерини» Юрій Чекан у статті «Біля фестивальної карти» охарактеризував як «відлуння трагічних образів

¹ «На смерть Ісуса» для читця, чоловічого хору та труби (1991); «Con mesto sereno» (1988); «Canzoni Spirituali» Камерна симфонія № 2 для скрипки, віолончелі, фортепіано та камерного оркестру; «Kyrie eleison» для амерного ансамблю (1990); «Мистецтво німих звуків», щось на зразок квартету для квартету кларнетів (1997); «Пошепки... Вслухайчись...», щось на зразок тріо для скрипки, альтя і фортепіано (1997).

² «Ах ты, степь широкая», Психоделічна серенада для баритона, чоловічого квазівокального квартету, тромбона, скрипки, ударних і танцюристів (1995); «Зсередини» для фортепіано (1996); «Ещё!» для низького чоловічого голосу, батога та актора (1997); «Епітафія маркізу де Саду» для двох віолончелей (1996); «Збігнев Батюк», Сцена співаючого актора, туби та балерини (1998).

³ «Летаргія» для симфонічного оркестру (1995); «Cantus aeternus» Текст канонічний (Частини).

⁴ «Світе тихий» для мішаного хору, солістів та камерного оркестру (1993); «Піснеспіви» для сопрано та жіночого хору. Текст канонічний (1998).

⁵ Концерт для фортепіано з оркестром, «Aum Quintet».

⁶ Концерт для фортепіано та симфонічного оркестру; «Демоніада», сюїта з балету «Демон» (1991); Фрагменти з опери «Оргія» за драмою Лесі Українки (1993).

⁷ «П'єро мертвопетлює», камерна кантата для контр тенора та ансамблю на вірші М. Семенка (1994); «Дон Жуан з Коломиї», Інсталяція за творами Л. Захера-Мазоха для балету і камерного ансамблю (1995); «Орестея», Монодрама за трагедіями Есхіла для актора та інструментального ансамблю (1996).

Голодомору» [7, с. 19]. Більш теплі слова про цей самий твір знайшлися у Богдана Сюти: «<...> Центральним твором, що прикував увагу принишклого залу, була “Молитва Катерини” Івана Карабиця. Перше виконання цієї величної кантаті-ораторії стало справжнім тріумфом високого мистецтва. Поетичною основою твору послужила “Молитва по убієнних голодом” Катерини Мотрич. Мелодекламація авторки у супроводі дитячого хору Спеціальної музичної школи-десятирічки ім. М. Лисенка звучала настільки щиро й проникливо, що по закінченні “Молитви” у багатьох слухачів на очах стояли сльози...» [11, с. 23]. Особисте захоплення автора твором І. Карабиця відобразилося й у символічній назві статті «...І плакали люди, слухаючи “Молитву”», опублікованій у газеті «Молода гвардія» [11]. Досить цікаву критичну оцінку отримав і Концерт для оркестру № 1 «Музичне приношення Києву» І. Карабиця. Марія Загайкевич у статті «Київ Музик Фест-96: економічні реалії і духовне життя» [3] дає власну версію трактування програмної назви та «зримих» кадрів-образів у симфонічному творі композитора: «Концерт для оркестру І. Карабиця “Музичне приношення Києву”, написаний 1981 року до 1500-річчя міста, цікавий передусім органічним поєднанням засобів програмного і драматичного симфонізму, заглибленим у сферу старовинних наспівів. Його окремі епізоди немов змальовують віковичний плин Дніпра, величні силуети храмів, жорстокі сутички з ворогами і водночас передають усю експресію і напругу життя центру Київської Русі» [3].

Отже, «Київ Музик Фест» відкрив нову сторінку в історії сучасної музичної культури України. Він став новим етапом у суспільно-політичному та культурному житті держави, віддзеркалив актуальні проблеми й духовні потреби сучасності, важливі тенденції оновлення мистецького життя. Сьогодні, у двадцятирічний ювілей «Київ Музик Фесту» висловлюємо щиро вдячність і низько вклоняємося пам'яті його засновника, фундатора, натхненника, генератора новаторських ідей, художнього директора Івана Федоровича Карабиця. Хочеться завершити статтю його словами: «З Надією і Вірою дивлюся в майбутнє “Київ Музик Фесту”!».

ЛІТЕРАТУРА

1. Єрмакова Г. Іван Карабиць / Г. Єрмакова. – К. : Муз. Україна, 1983. – 48 с.
2. Єрмакова Г. Співзвучність часу. Творчий портрет українського композитора І. Карабиця / Г. Єрмакова // Вечірній Київ. – 1978. – 28 листопада.
3. Загайкевич М. Київ Музик Фест-96: економічні реалії і духовне життя / М. Загайкевич // Культура і життя. – 1994. – 5 листопада. – № 47.
4. Иваницкая Я. Киев Музик Фест памяти Ивана Карабица / Яна Иваницкая // Зеркало недели. – 2002. – 12 октября. – С. 18.
5. Киев Музик Фест-2006 // Вечерние вести. – 2006. – 12-18 октября. – С. 14.
6. Копица М. Аура «Київ Музик Фесту» – 2001 / М. Копица // Урядовий кур'єр. – 2002. – 5 жовтня.
7. Кучеренко Л. Він жив для інших / Л. Кучеренко // Політика і культура. – 2002. – № 37. – Жовтень. – С. 47.
8. Міжнародний музичний фестиваль «Київ Музик Фест» 1990–1999: матеріали преси, фотодокументи, програми. – К. : Центрмузінформ, 1999. – 270 с.
9. Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. – Вип. 31 : Vivere memento («Пам'ятай про життя»). Статті і спогади про Івана Карабиця. – К. : Центрмузінформ, 2003. – 229 с.
10. Савчук І. Іван Карабиць / І. Савчук // Дзеркало тижня. – 2007. – 24 лютого. – С. 20.
11. Сюта Б. ...І плакали люди, слухаючи «Молитву» / Б. Сюта // Молода гвардія. – 1992. – 9 жовтня.
12. Чекан Ю. Фест-96: короткометражний варіант / 7-й міжнародний музикальний фестиваль «Київ Музик Фест», сентябрь, 1996. Музикальний директор фестивалю І. Карабиць. Інтерв'ю // Киевские ведомости. – 1996. – 9 октября. – С. 12.

Ольга Гуркова. Иван Карабиць – фундатор Міжнародного музичного фестивалю «Київ Музик Фест». Розглядається діяльність видатного українського композитора, педагога, музично-громадського діяча Івана Карабиця (1945 – 2002) як автора ідеї, творчого натхненника, фундатора, постійного директора та художнього керівника Міжнародного фестивалю «Київ Музик Фест» упродовж 1990 – 2001 років. Стисло викладено історію створення Фестивалю від формування команди помічників та одностудійців І. Карабиця, пошуків фінансової підтримки Фестивалю, розробки його концепції та інших атрибутів до практичної реалізації концертних програм.

Ключові слова: фестиваль, концепція, організація, фінансова підтримка, програма.

Ольга Гуркова. Иван Карабиць – основатель Международного музыкального фестиваля «Киев Музик Фест». Рассматривается деятельность выдающегося украинского композитора, педагога, музыкально-общественного деятеля Ивана Карабица (1945 – 2002) как автора идеи, творческого вдохновителя, основателя, постоянного директора и художественного руководителя Международного фестиваля «Киев Музик Фест» на протяжении 1990 – 2001 годов. Кратко изложена история создания Фестиваля от формирования команды помощников и единомышленников И. Карабица, поиска финансовой помощи Фестивалю, разработки его концепции и прочих атрибутов до практической реализации концертных программ.

Ключевые слова: фестиваль, концепция, организация, финансовая поддержка, программа.

Olga Hurkova. Ivan Karabyts – the Founder of the International Music Festival “Kyiv Music Fest”. The activity of the outstanding Ukrainian composer, scholar, musical and public figure Ivan Karabyts (1945 – 2002) as the author of the idea of the International festival “Kyiv Music Fest”, its creative inspirer, founder, permanent director, and artistic leader in the period of 1990 – 2001, has been examined. The history of establishing the Festival – from the formation of the supporting team and close I. Karabyts’ coworkers and seeking for the sponsorship of the Festival, development of the conception and other attributes to the practical implementation of the concert programmes – has been presented.

Key words: festival, concept, organization, sponsorship, programme.